

REGISTREERI END VÕI KUTSU TEISI Rõuge valla elanikuks JA VÕIDA TÄNUKINGITUSI! www.rougevald.ee/registreeri-elanikuks

Registreeri end või kutsu teisi Rõuge valla elanikuks!

Rõuge vallavalitsus kuulutas 31. detsembrini välja elanike kampaania, et korrastada registriandmeid ning tuua Rõuge valda uusi elanikke. Kutsume kõiki meie vallas elavaid, kuid veel registreerimata inimesi end meie sisse kirjutama! Seda võib teha ka siis, kui jagate end mitme elukoha vahel ning veedate olulise osa ajast meie vallas.

Kampaania on suunatud kõigile uutele elanikele, ja neile Rõuge valla elanikele, kelle soovitusel uued elanikud end sisse kirjutavad.

Võida tänukingitusi!

2023 on sauna-aasta. Kõik 2022. aasta uued elanikud ning kampaaniaperioodil uute elanike soovitajad osalevad Capra OÜ välisajuga kumb-lustünni Deluxe 200 ja muude tänukingituste loosis!

Kampaania tingimused:

Rõuge valla 2022. aasta elanike kampaania osalevad:

- kõik 2022. aasta jooksul Rõuge valda sisse kirjutatud inimesed, kes on 1. jaanuaril 2023 rahvastikuregistri andmetel Rõuge valla elanikud;
- kõik need vallaelanikud, kes on kampaaniaperioodi jooksul (10.11.–31.12.2022) kutsunud Rõuge valda uusi elanikke ehk kelle soovitusel peale on inimesed end Rõuge valda sisse kirjutatud (ning on 1. jaanuaril 2023 rahvastikuregistri andmetel Rõuge valla elanikud). Soovitaja annab endast teada vastava vormi kaudu. Iga sisse kirjutatud inimene annab soovitajale kampaania ühe hääle. Soovitaja on nii uue elaniku sissekirjutamise ajal kui 1. jaanuaril 2023 Rõuge valla elanik.

Rõuge valla 2022. aasta elanike kampaania ei osale:

- kampaaniaperioodi jooksul (10.11.–31.12.2022) Rõuge vallast välja ja siis taas sisse kirjutatud elanikud;

- enne 10. novembrit 2022 sisse kirjutatud inimeste soovitajad;
- enam kui üks soovitaja iga sissekirjutaja kohta;

- Rõuge vallavalitsuse töötajad ja ametnikud ning nende pereliikmed.

Kuidas osaleda auhindade loosis?

- Kõik uued elanikud osalevad loosis automaatselt ega pea selleks eraldi midagi tegema.

- Soovitajad saavad end kirja panna hiljemalt 31. detsembril 2022 vormis, mille leiata valla kodulehelt aadressil rougevald.ee/registreeri-elanikuks.

Iga elanik on meie vallale oluline

Kutsume kõiki meie vallas elavaid, kuid veel registreerimata inimesi end meie sisse kirjutama! Seda võib teha ka siis, kui jagate end mitme elukoha vahel ning veedate olulise osa ajast meie vallas.

- Tähistame iga lapse sündi isikliku tervitusega ja kuulutame seda kogu maailmale roosa või sinise „munaga“ Pesapuu vaatetorni tipus.

- Oma kodukandi heaks saab iga elanik otsustada kaasava eelarve hääletusel.

- Hoolitseme selle eest, et talvel oleks tee lahti lükatud iga majapidamiseni.

- Pakume heal tasemel sportimise ja vaba aja veetmise võimalusi.

- Toetame oma vabariiklaste ja ettevõtete, hajakasutajate elavaid inimesi ja spetsialiste erinevate avatud teadusvõrkude kaudu.

- Iga meie valla piirkonnas toimuvad kultuurisündmused, elanikele on avatud tsemikesised võimalused huvitegevuseks.

- Peame oma väärikas ees elanikke nende tähtpäevadel mees.

- Muist raha meie valla arendamiseks ja kõigiks loetletud tegevusteks tuleb küll erinevatest toetusfondidest, kuid kõige suurema osa valla eelarvest määrab meie elanike arv ja nende maksutulu.

Registreeri end Rõuge valla elanikuks enne 31. detsembril, siis jõuab sinu maksuraha valla eelarvesse juba 2023. aastal!

Kuidas end meie valla elanikuks registreerida?

- Rahvastikuregister.ee – logi sisse ID-kaardi või Mobiil-IDga ning esita elukohateate avaldus.

- E-posti teel – saada digitaalselt allkirjastatud ja täidetud elukohateate avaldus e-aadressile vald@rouge.ee, elukohateate avalduse leiab valla kodulehelt.

- Posti teel – printi välja elukohateate avaldus, täida see ning saada aadressile Ööbikuoru 4, Rõuge alevik 66201, Rõuge vald.

- Täida elukohateate avaldus Rõuge vallamajas kantsleispetsialisti juures kohapeal.

Miks peaks end Rõuge valda sisse kirjutama?

Ilmselt ei mõtle kõik tööl käivad inimesed just iga päev sellele, kuidas nende maksud omavalitsuse eelarvet toetavad või mil moel need meie elukeskkonnas kajastuvad. Küll aga oleks igaühel lausa kohustuslik endale teadvustada, et vallas elades ja siinseid avalikke teenuseid tarbides on täiesti loomulik, et olete meie valda ametlikult sisse kirjutatud – ainult nii laekub osa teie tulumaksust Rõuge valla eelarvesse.

Jooksva aasta tulumaksud laekuvad vastavalt 1. jaanuari elanike nimekirjale, seega palume kõiki Rõuge vallas elavaid inimesi: kui te ei ole veel Rõuge valla ametlik elanik, siis tehke vallale jõulukink ning kirjutage end meie valda sisse! Lisaks sellele, et meil kõigil on siin koos tore elada ja iga inimene kujundab oma tegemistega siinset elukeskkonda, tõuseb igast valda sisse kirjutatud inimesest ka väga otsest rahalist tulu valla eelarvesse.

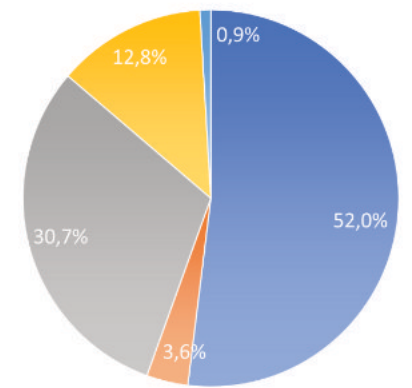
Sellele, kuidas kodanike maksuraha kasutatakse, aitab heita valgust valla eelarve. Targalt ja läbimõeldult koostatud eelarve on omavalitsuse eduka toimimise alus, mille mõju tunneb iga sinne elanik. Hea kooliharidus ja tasuta huviharidus, lumest lahti lükatud kodutee, mõnel elu-

perioodil erilisel vajalikkuse osutuvad sotsiaalteenused, hüvitis mujal huvikoolis käivale lapsele – need on vaid üksikud näited sellest, milleks vald oma eelarve kaudu meie elanike arvust sõltuvat tulu kasutab.

Kuidas moodustub valla eelarve ja millest see koosneb?

Rõuge valla 2022. aasta eelarve tuludeks on planeeritud 9 192 684,00 eurot.

Suurema osa valla tulust moodustavadki maksutulud, lõviosa neist omakorda üksikisiku tulumaks. Praegu kehtiva seaduse järgi laekub kohalikele omavalitsuse üksusele 11,96% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust. Rõuge valla eelarvest moodustavad maksutulud 2022. aastal kokku 55,6%, sh 52% tulumaks ja 3,6% maamaks. Sellele järgnevad teise suurema tulugrupina saadud toetused – nii riigieelarvest tasandus- ja toetusfondid kui näiteks projektide läbiviimise rahastajalt saadud toetused (2022. aastal kokku 30,7%). Lisaks on vallal võimalus teenida erinevate teenuste ja varade müügist ning vallale kuuluvate pindade välja rentimisest (sel aastal 12,8%). Muud tulud (keskkonnatasud jms) moodustavad eelarve tuludest 0,9%.

- ÜSIKISIKU TULUMAKS
- MAAMAKS
- TOETUSED
- TEENUSTE JA VARA MÜÜK
- MUUD TULUD

Nagu näete, moodustab tervelt pool sellest "pirukast" just teie, meie valla kodanike, panus. Oleme selle eest väga tänulikud!

Loomulikult ei laeku kogu meie elanike tulumaks otse valla eelarvesse, vaid ainult osa sellest. Näiteks 1100-eurose brutopalgaga inimese tulumaksust laekub valla eelarvesse 8,9% ehk ligi 100 eurot kuus, 2200-eurose palgaga inimeselt peaaegu 200 eurot kuus. Maksutulu ei laeku tulumaksu mitte maksivate elanikkonna gruppidele nagu lapsed, mittetöötavad pensionärid ja töötud.

See ei tähenda, et tulumaksu mitte maksva või madalama palgaga inimeste sissekirjutus oleks valla eelarve mõistes tähtsusetu – sugugi mitte, meile on oluline kogu pere! Lisaks tulumaksule toob iga valda sisse kirjutatud elanik valla kassasse

riigilt n-ö pearaha. Viimane kuulub eelarves toetuste alajaotusse ja seda on 2022. aastal kokku 2,7 miljonit eurot ehk ligikaudu 29% valla kogueelarvest.

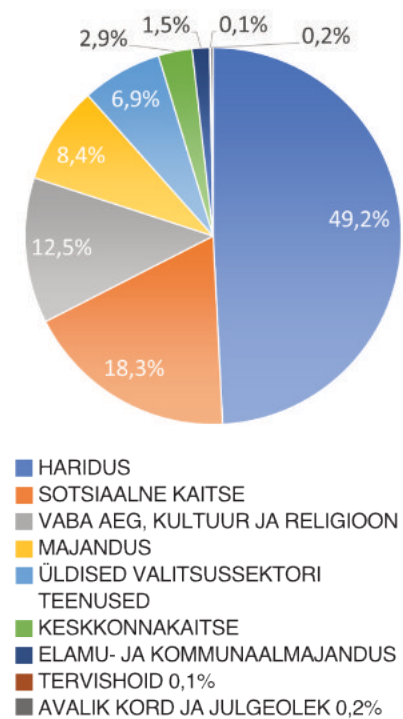
Mida vald minu rahaga teeb?

Valla eelarve kulude poolel on juba rohkem alajaotusi: üldised valitsussektori teenused, avalik kord ja julgeolek, majandus, keskkonnakaitse, elamu- ja kommunaalmajandus, tervishoid, haridus, sotsiaalne kaitse ning vaba aeg, kultuur ja religioon.

Suurim osa valla kuludest läheb meie tuleviku väetiseks – haridus moodustab 49,2% valla eelarve kuludest. Arusaadavalt suure osa ehk ligi viiendiku (18,3%) paigutame meie elanikkonna sotsiaalsesse kaitse. 12,5 protsendiga on eelarves

Iga inimene loeb!
Kirjuta end veel sel aastal Rõuge valda sisse ja kui oled seda juba teinud, siis küsi naabrilt, kas tema on juba Rõuge valla ametlik elanik!

esindatud veel vaba aeg, kultuur ja religioon, muude valdkondade osakaalu valla eelarvest näete järgmiselt jooniselt:

Seminar Rõuge valla korteriühistute esindajatele

KRIISIDEGA TOIMETULEKU PARANDAMISEKS

Keda ootame? Rõuge valla korteriühistute esindajaid ja liikmeid, valla kriisikomisjoni liikmeid

Seminar toimub 28. novembril kell 17.30-20.00, Metsa tn 4, Rõuge alevik (Mägilaste motoklubi)

Osalemiseks palume võimalusel registreeruda hiljemalt 25. novembriks e-mailil merilyn.viin@vorumaa.ee, (seminari on võimalik jälgida veebist, kuid eelnev registreerumine on vajalik).

Seminari kava:

- Ülevaade elanikkonnakaitse valdkonnas toimuvast
- KOV elutähtsate teenuste (vee- ja kaugkütte) toimepidevus
- Elektrigeneraatorite ja akujaamade kortermajja paigutamise ohutus
- Varjumine korterelamus;
- Kuidas valmistuda kriisideks?
- Arutelu oma korteriühistute valmisoleku tagamiseks ja koostööks kohaliku omavalitsusega.

Seminari eesmärk on tõsta Võru maakonna kogukondade, külade, külanemate ja korteriühistute teadmisi elanikkonnakaitsest, turvalisuse hoidmisest ja kodustest varudest. Eesmärk on suurendada üldist kriisiteadlikkust ja valmisolekut kriisidega toimetulekuks kogukondlikul tasandil.

NB! Kohalolijate vahel läheb loosi kriisipakk!

Lisainfot seminaride kohta jagavad:

Kristi Randla
53312430

Merilyn Viin
53091046

2022. aasta viimane vallaleht ilmub 22. detsembril

Kui reeglina ilmub Rõuge valla ajaleht iga kuu viimasel neljapäeval, siis detsembrikuu leht tuleb erandlikult juba 22. kuupäeval. Seda selleks, et tuua teieni veel kord kogu info selle kohta, mis meie vallas jõulude ja aastavahetuse paiku toimub.

Kui soovite oma infot detsembrikuu lehte läkitada, siis teadke, et materjalide saatmise tähtaeg on 8. detsembril.

Hea teada! Valla ajalehe ilmumiskuupäev on paberlehe esimene kandepäev ja lehe toimetab

postkastidesse. Omniva kahe tööpäeva jooksul alates ilmumispäevast. Seega võib juhtuda, et mõnikord jõuab leht mõnesse postkasti alles järgmise nädala esmaspäeval ning osa lehes kuulutatud sündmusi on selleks ajaks juba toimunud. Kuna tegu on kuu-, mitte päevalehena, siis tuleb ka sündmuste korraldajatel arvestada, et kui üritus toimub kuu viimastel päevadel, siis on targem kuulutada seda pigem eelmise kuu lehes kui vahetult enne toimumist ilmuvas ajalehes.

Rõuge vallavolikogu 25. oktoobri 2022 istungil vastu võetud õigusaktid

- Volikogu:
1. Võttis vastu Mõniste Kooli arengukava 2022–2027.
 2. Võttis vastu Rõuge valla arengukava 2030 ja Rõuge valla celarvestrateegia 2023–2026.
 3. Andis vallavalitsusele nõusoleku laenu võtmiseks summas 129 000 eurot laenu tähtajaga kuni 7 aastat.
 - Laenu kasutamise järgmiste investeeringute katteks: Mõniste koolihoonete energiatõhusamaks muutmise, Rõuge Põhikooli automaatse tulekahjusignalsatsiooniüsteemi (ATS) rekonstrueerimine, projekti „Rõuge valla tänavavalgustuse renoveerimine“ omaosalus ja Haanja Rahvamaja inva-WC ehitus.
 4. Muutis Rõuge vallavara valitsemise korda.

5. Nimetas Rõuge Põhikooli hoolekogusse vallavolikogu esindajaks Eimar Hallopi.
6. Muutis Rõuge Vallavolikogu 30.01.2018 otsust nr 9 „Volikogu tööst osavõtu eest tasu maksmine“, mille kohaselt ei maksta volikogu liikmetele enam istungil osalemise eest 32,40 eurot. Volikogu komisjoni esimehe tasu 64,80 eurot, komisjoni liikme tasu 32,40 eurot ja komisjoni koosoleku protokollija tasu 32,40 eurot koosoleku eest jäävad kehtima.
7. Jättis Kakumäe Talu OÜ vaide Rõuge Vallavolikogu 23.08.2022 otsuse nr 1-3/51 „Arvamus Taudsa liivakarjääri keskkonnalaos taotluse kohta“ kehtetuks tunnustamise nõudes rahuldumata.

Lumetõrjetööst Rõuge vallas 2022/23 talvehooajal

Rõuge vallavalitsus korraldab lumetõrjet kohalikel ja erateedel, valla hallatavate asutuste territooriumitel ning avalikes parkimiskohades.

- Talvise teehoolduse põhimõtetest**
- Vastavalt majandus- ja taristuministri määrusele võib lume paksus teel olla kuni 10 cm (kohev lumi) või 5 cm (marg lumi). Lume paksust mõõdetakse rööbastelt vahelt. Lisaks reguleerib lumetõrjet Rõuge valla erateede avalikuks kasutamiseks määramise ja lumetõrjeteenuse osutamise kord, mille kohaselt tehakse tasuta lumetõrjet tehakse erateedel, mis viivad aastaringelt alalise elukohana kasutatavate majapidamisteni.
- Teadmiseks:**
- Lumetõrje teostaja on kohustatud lükkama lahti juurdepääsuteed. Kinnistu hoovides ei ole lumetõrjuja kohustatud hoovi puhastama rohkem kui on vajalik sõiduauto ümber keeramiseks või prügi auto juurdepääsuks, kuid ainult juhul, kui hoov on vastavalt tähistatud.
- Juurdepääsuteede omanikud peavad puhastama teeservad takistustest, teedele langevatest okstest

ja muust lumetõrjet takistavast. Ilupõõsad, puuistikud, kivid, väravapostid jms soovime tähistada sellisel viisil, et nende nähtavus oleks tagatud ka pimedal ajal hoolimata lumekihi paksusest (nt postid helkurribadega).

Korterimajade vahelised alad puhastatakse vastavalt võimalusele.

Lumetõrjetööd alustatakse siis, kui selleks on andnud korralduse piirkonna haldusspetsialist.

OLULINE!

Kui te ei soovi oma juurdepääsu- teel lumelükkamist, siis peate sellest märku andma oma piirkonna haldusspetsialistile:

- Haanja/ Misso piirkond: Jüri Kukk (5301 7901, juri.kukk@rougevald.ee)
 - Mõniste/ Varstu piirkond: Martin Hütsi (529 5247, martin.hutsi@rougevald.ee)
 - Rõuge piirkond: Olev Mõttus (505 3143, olev.mottus@rougevald.ee)
- Täpsem info: Urmas Kuldmaa, Rõuge valla teedespetsialist (5333 1369, urmas.kuldmaa@rougevald.ee)

Isadepäeval, 13. novembril andsid Võru maakonna aasta ema Helve Einla ja Võrumaa arenduskeskuse juhataste liige Tiit Toots üle Võru maakonna aasta isa tiitli, mille pälvits tänava Kalvi Kõva Rõugest. Kalvi peres on kolm last, kellele isa on õpetanud hoolivust, abivalmidust ja töökust ning andnud edasi kodanikuaktiivsuse ja armastuse oma kodukoha vastu. Maakondlikule aasta isa konkursile esitati meie kokku vallast neli isa: lisaks Kalvi Kõvale veel nelja lapse isa ja üheksa lapse vanaisa Aare Uibu, nelja lapse isa ja seitsme lapse vanaisa Mati Kuklane ning nelja lapse isa Taavi Karu. Oleme teie üle uhked – aitäh, et hoiate pereväärtusi ning olete üles kasvatanud või kasvatamas järgimisi tublisid põlvkondi lapsi ja noori! Foto: Birgit Pettai

Aastaaegade matkasarjast

Isadepäeval, 13. novembri keskpäeval kogunes vahva matkaseltskond käesoleva aasta aastaaegade viimasele matkale. Sõigene matkatee kulges ümber Suure Munamäe ikka mäest üles ja alla ning lõpuks tuli jõuda sihtpunkti, Suure Munamäe tippu.

Enam kui kümne kilomeetri pikkune matkatee oli pingutust nõudev, kuid mõnusa seltskonnas liikudes ülimalt vahva. Aitäh matka-juht Timo Palole, Kalju Sapasele, vaatetorni perenaisele Ene Aedmaale, matkalistele ja kõikidele abilistele!

Matkanud oleme läbi kogu aasta. Märtsikuine talvematk kulges ümber Vaskna järve ja meid võttis lahkesti vastu Vaskna talu pererahvas. Aitäh, Margit ja Ahti!

Mõnusa kevadsoojuses tegime koos Eda Veerojaga retke Vällamäe tippu, nautisime suitsusauna, maitsvat toitu. Suur tänu, Eda ja Urmas!

Palavas suvesoojuses ja koos Maris Kivistikuga seiklesime Kavadi järve matkarajal. Suur tänu, Maris!

Täname Rõuge Vallavalitsust toe-

Foto: Jaana Muna

tuse eest! Hea matkaseltskond, koh- tume tuleval aastal!

Kerli Pärnapuu
MTÜ Ruusmäe noorteklubi

Hanguva telepildi ja aeglase interneti ajad on nüüd igaveseks läbi. Päriseit ka!

Enefiti kiire sidevõrk toob Sinuni tele- ja internetiühenduse, mis püsib ühtlaselt kvaliteetne, hoolimata ilmast ning kasutajate või seadmete arvust.

ENEFITI KIIRE INTERNETIGA:

- saad ühendada võrguga piiramatul hulgal seadmeid, filme vaadata, arvutimänge mängida, tööd või e-õpet teha ja seda kõike ühel ajal;
- säästad aega, sest ajad tähtsaid asju kodust lahkumata;
- meie ehitame võrgu, lõpliku teenusepakkuja valid ise.

Kui tavakeeli tähendab kiire internet seda, et kodus võib korraga toole panna kõik liikuvat pilti edastavad ekraanid ning andmesidet kasutavad seadmed, siis tehniliselt minnes on tegemist sideteeusega, mis tagab igal ajal alla- laadimiskiiruse 1 Gbit/s. Nii suure läbi- laskevõimega sidevõrk põhineb täielikult valguskaabli ja selle kiirust saab teh- noloogias arendes veelgi suurendada. Parimas ühenduses võib kindel olla ka aastakümnete pärast.

ning võib seda vajadusel vahetada. Tänu operaatorist sõltumatu võrgule saab sidekulusid hoida täpselt nii madalal, kui turg hetkel lubab.

Igaüks saab www.energia.ee/kiireinternet veebilehel üle kontrollida, kas tema aadress kuulub Enefiti kiire andme- sidevõrgu ehitusplaanidesse. Kui veel ei kuulu, võib sealsamas soovivalduse esitada. Suurema huvi korral on tööno- sus, et võtame ala ehitusplaanidesse.

Enefiti kiire interneti kasuks räägib seegi, et pärast võrgu valimist valib klient en- dale ise tele- ja internetiteenuse pakkuja

Margus Malv
Enefit Connecti sideteeenuste juht

Enefiti kiire internetiga saab Rõuge vallas liituda:

- Plaksti külas kuni 07.12.2023 hinnaga 199 eurot, seejärel kuni 08.03.2023 hinnaga 229 eurot.
- Rõuge alevikus 25 aadressil kuni 01.03.2023 hinnaga 229 eurot.
- Krabi külas 56 aadressil, Kuutsi külas 20 aadressil, Misso alevikus 160 aadressil, Saru külas 80 aadressil, Tiitsa külas 8 aadressil, Varstu alevikus 170 aadressil ja Viitina külas 58 aadressil tahajatult hinnaga 249 eurot.

Millest sõltub liitumistasu suurus?

Liitumistasu suurus oleneb võrgu ehitus- järgust: mida varasemas ehitusjärgus on võrk, seda soodsam on hind. Liitumise eest saab ilma intressita tasuda ka osameksetega. Kui kiire interneti võrk on valmis ning tele- ja internetipakett valitud, maksad kuutasu vastavalt valitud teenusepakkuja hinnakirjale.

Kui sinu pereliikmel esinevad mäluhäired või dementsussündroom ja sa ise või sinu pereliikmed vajavad tuge, siis

OLED OODATUD TUGIGRUPPI

6. detsembril
Meremäe teenuspunktis

20. detsembril
Rõuge rahvamajas

Osalemisest anna teada: ere.tuunas@ehtk.ee või 5308 8580

Tugigrupist võivad osa võtta kõik inimesed, keda see teema puudutab. Iga kohtumine kestab ca 1,5 tundi ja on TASUTA.

Algus
kell 16.00

Kuidas liituda?

Kontrolli, kas Enefiti kiire internet laieneb sinu aadressile. Kui jah, siis sõlmi leping meie e-teeninduses.

Ehitame sidevõrgu.

Teeme kõiki ühe piirkonna ehitustööd korraga.

Anname teada, kui kiire tele- ning internetivõrk on kasutamiseks valmis.

Vali sobiv operaator

ja sõlmi leping.

Naudi!

Kiire interneti hued on su kodus olemas.

www.energia.ee/kiireinternet

Kõvõra tii

ELAMUSKALENDER

LEIA OMA ELAMUS!

FB: ELAMUSKALENDER

Head lugejad, teie ees on Rõuge valla elamus-advendikalender – paljude meie valla inimeste ühislooming. Siit leiате elamusi advendiajal **1.–24. detsembrini**.

Kõigi elamuste kellaajad ja täpsem info on Facebookis Kõvõra tii elamuskalendri lehel: <https://www.facebook.com/elamuskalender>. Lisainfo: info@visitrouge.com ja 528 2989.

1. detsember

Elamuskalendri avab Suurel Munamäel UKU SUVISTE KONTSERT! (SA Rõuge valla turism)
Jõuluelamused algavad Vaskna turismitalust!
Jõulunäitus, päkapikumaja, koer Lumi, küülikud, jõuluvaip – imeline Vaskna talu jõulumaa ootab külla (iga päev jõuludeni).

2. detsember

Salapärane Rogosi mõis – öös on põnevust (öölaager). (SA Rõuge valla turism)
Hõrgutavad maitset Pullijärve kohvikus!

3. detsember

Ruismäe jahimehed kutsuvad jahile! (MTÜ Ruismäe jahiselts)
Hõrgutavad maitset Pullijärve kohvikus!
„Pori katmine lumega“ Haanja Puhke- ja Spordikeskuses.

4. detsember

Jumalateenistus koos Võru Kandle naiskooriga Rõuge kirikus.
Ratsahommik Ööbikuorus (Rõuge Veokoerte klubi)
Matk Eestimaa lõunatippu (RMK Pähni külastuskeskus)
Hõrgutavad maitset Pullijärve kohvikus!

5. detsember

Evolutsioonikõnd – sügav ajarännak Rõuges (MTÜ Keha Vaim Hing ja Gaia Akadeemia).
Romantiline elamusõõbimine Mäe-Kolga talus.

6. detsember

Võimlemistrenn lumes või lumeta õhtuhämaruses Rõuge Ööbikuoru laululaval (MTÜ Siruta).

7. detsember

80 kahe rattalist tsiklit Kaldemäe talus – tule ja avasta vanade mootorrataste maailm!
Vaade 50 km raadiuses Suure Munamäe vaatetornist, ootame sind! (SA Rõuge valla turism)
Hea toit ja mõnus olemine Suure Muna kohvikus.

8. detsember

Baltimaade kõrgeim tipp Suur Munamägi ootab teid! Kohaliku käsitöö näitus-müük Suurel Munamäel.

Hea toit ja mõnus olemine Suure Muna kohvikus.

9. detsember

Kärbsekiigud ja jõulukroonid, maitsev tee ja piparkoogid – põnev jõuluprogramm lastele ja täiskasvanutele Mõniste talurahvamuuseumis.

10. detsember

Ühissuusatamine Anti Saarepuuga Haanja puhke- ja spordikeskuses.
Jõulurobootika Rõuges Nuti-Võluriga.
Jõuluteemaliste seinakaunistuste õpituba Ööbikuoru keskkuses.

Ekstreemne autosport – tule ja tutvu Meegomäel (Kupatama Motorsport).

40+ jõulupidu Varstu Kultuurikeskuses.

11. detsember

Lasva meeskoori jõulukontsert Rõuge kirikus.
Tule ostma, müüma ja jõululaule laulma Rogosi laadale!
Avendimeisterdamine Ööbikuoru keskkuses.

12. detsember

Kärbsekiigud ja jõulukroonid, maitsev tee ja piparkoogid – põnev jõuluprogramm lastele ja täiskasvanutele Mõniste talurahvamuuseumis.
Energiapüramiid, kümbelstünn ja saunamõnud.
Romantiline elamusõõbimine Mäe-Kolga talus.

13. detsember

Kärbsekiigud ja jõulukroonid, maitsev tee ja piparkoogid – põnev jõuluprogramm lastele ja täiskasvanutele Mõniste talurahvamuuseumis.

14. detsember

Taksofonid, mobiiltelefonid, sülearvutid... Tule ja avasta, millega kunagi helistasime ja millega ärimehed töötasid! Avatud päev side- ja läptopimuuseumis Mustahamba külas.

Lõunata Rogosi mõisas!

15. detsember

Kärbsekiigud ja jõulukroonid, maitsev tee ja piparkoogid – põnev jõuluprogramm lastele ja täiskasvanutele Mõniste talurahvamuuseumis.

16. detsember

Saunas suitsutatud sooja liha valima kell 16–18! (Mooska talu)

Pidulik õhtusöök koos muusikalise naudinguga Rogosi mõisas.

Hõrgutavad maitset Pullijärve kohvikus!

17. detsember

Ajastutruu kammerlik õhtusöök Rogosi mõisas. Kontsert „Talveklassika“ – Tähe-Lee Liiv ja keelpillikvartett, üllatusesinejad.

Talvõ vallapäästmine! Talve- ja suusahooaja ning uuenenud puhke- ja spordikeskuse hoone avamine Haanjas. (SA Haanjamaa Sport, SA Rõuge valla turism)

Hõrgutavad maitset Pullijärve kohvikus!

18. detsember

Jumalateenistus koos Kambja kooriga Rõuge Maarja kirikus.

Jõulumüük ja degusteerimine Uue-Saaluse veinitalus kell 11–16.

Avendimeisterdamine Ööbikuoru keskkuses. Ansambli PUULUUP kontsert „Viimane suusataja“ Haanja rahvamajas.

Hõrgutavad maitset Pullijärve kohvikus!

19. detsember

Kärbsekiigud ja jõulukroonid, maitsev tee ja piparkoogid – põnev jõuluprogramm lastele ja täiskasvanutele Mõniste talurahvamuuseumis.

20. detsember

Kärbsekiigud ja jõulukroonid, maitsev tee ja piparkoogid – põnev jõuluprogramm lastele ja täiskasvanutele Mõniste talurahvamuuseumis.

21. detsember

Püürüspäiv Kaudimäel (Haanimiihi Nõvvukoda).

Kas sind kõnetab õõbimine kahele klaasist energiapüramiidis? Võta ühendust Mäe-Kolga taluga!

22. detsember

Matk koos Marko Kukega Rõuge Ööbikuoru matkarajal.

23. detsember

Imeline Vaskna talu jõulumaa ootab külla! Jõulunäitus, päkapikumaja, koer Lumi, küülikud, jõuluvaip...

Kelgukoeramatkad Ööbikuorus (MTÜ Rõuge Veokoerte Klubi).

Hõrgutavad maitset Pullijärve kohvikus!

24. detsember

Jõulud & jõulumaitset Pullijärve kohvikus.

Kell 11.00 jumalateenistus Rõuge kirikus

Kell 14.00 jumalateenistus Vana-Roosa kirikus

Kell 18.00 jumalateenistus Rõuge kirikus

Sündmuste toimumise kellaajad ja täpsem info Facebookis Kõvõra tii elamuskalendri lehel: <https://www.facebook.com/elamuskalender>

Kaunist ja elamusterohket advendiaega!
Advendi-elamuskalendri korraldajad

Kes on Rõuge valla 2022. aasta säravaimad tähed?
Esita oma ettepanek hiljemalt 5. jaanuaril 2023!

- Rõuge valla aukodanik
- elutöö preemia
- aasta kohaliku elu täht
- aasta kultuurielu täht
- aasta hariduselu täht
- aasta külaelu täht
- aasta keskkonnatäht
- aasta sporditäht
- aasta ettevõtlustäht
- aasta tõusev täht
- aasta täheke
- aasta seniortäht
- aasta sotsiaaltöö täht
- aasta tähttegu.

Rohkem infot:
rougevald.ee/tunnustamine

Advendiaja algus

pühapäeval, 27. novembril
Jõulurahu soovivad vallavolikogu,
vallavalitsus ja Rõuge koguduse õpetaja:

12.30 Misso: süütame tuled rahvamaja kuusel
13.45 Mõniste: süütame tuled teenuskeskuse juures oleval kuusel
14.00 Varstu: piparkookide küpsetamine, kultuuri-keskuse ja kooli esinemiskava, kell 14.30 süütame kuusel tuled
15.00 Kangsti: süütame advendiküünla külaplatsil
16.30 Nursi: süütame adventituled külakeskuse juures
17.15 Rõuge: süütame tuled rahvamaja pargi kuusel, laulame jõululaule. Kell 16 meisterdamine rahvamajas
18.00 Viitina: päkapikud, piparkoogid, glögi, pillimäng ja viktoriin külakeskuse juures
18.45 Ruismäe: süütame adventituled Rogosi mõisa sisehoovis
19.15 Haanja: süütame tuled kuusel, jõulukaartide meisterdamine rahvamajas

Info: 514 8615, jaana.kovatu@rougevald.ee

SA Haanjamaa sport, SA Rõuge valla turism ja Rõuge vald kutsuvad:

Talvõ vallapäästmine

17. detsembril Haanjas

Suurel Munamäel kell 18–23
Glögi ja piparkoogid, inglid ja mõnus olemine Eestimaa tipus!

Haanja puhke- ja spordikeskuses
Kohal on alpaka, ponid ja eesel. kell 19–23

Avame talveaja, suusahooaja ja renoveeritud keskusehoone. Laulame, tantsime, lustime ja **OOTAME JÕULUVANA!**
Tuleb JÕULUVANADE MAAILMAMEISTER ÄFFY koos abilistega ja kes teab, mida kõike siis juhtuma hakkab...

Õhtu lõpetab pöörane TALVEDISKO, muusikat valib jõuluvana!

Süüa ja juua pakub keskuse kohvik
Kohaliku käsitöö ja toidu pakkujad on oodatud jõulukraami müüma!
Võtke ühendust: 515 6183, haanjamaasport@rougevald.ee

Toetajad: Haanjamehe Talu, Krabi külaselts, Sarve talu

Raamatukogude aastal teeme igal kuul juttu ühest meie valla raamatukogudest. Raamatukogudele kohaselt teeme seda tähestikulises järjekorras, seega on novembrikuu Varstu raamatukogu päralt.

Kolm küsimust raamatukoguhoidjale

Miks Sa töötad raamatukogus?

Vastan tsitaadiga, mis kuulub Konfutsiusele „Vali töö, mida armastad, ja sa ei pea elu lõpuni ühtegi päeva töötama“.

Miks võiks inimesed just Varstu raamatukokku tulla?

Inimesele on oluline kuuluvustunne: see loob turvatunde, annab toetuspunkti ja mõjub hästi vaimsele tervisele. Üheks võimaluseks kogeda kuuluvustunnet, on liituda raamatukogu kasutajate sõbraliku selt-konnaga. Lugemine harib, avardab tundemaailma, annab uusi ideid, toetab hobidega tegelemist ja

muidugi pakub mõnusat ajaviidet. Ka meie ajule meeldib lugemine ja seda on kinnitanud neuroteadlane Jaan Aru.

Hea kaasteeline, tule raamatukokku! Siin saad sirvida värsked ajalehti ja ajakirju, vaadata näitusi, kasutada arvutit omavalitsuse, riigi või sõpradega suhtlemiseks ning laenutada kirjandust. Loode-tavasti koju jõudes tunned heameelt nii raamatukogu kui ka raamatute üle.

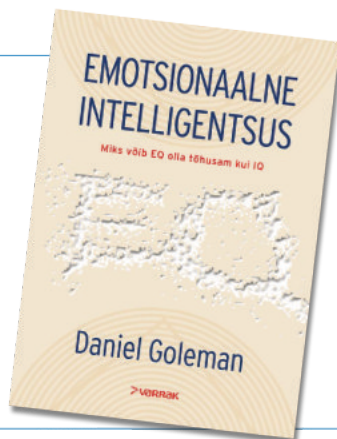
Merike Kender
Varstu raamatukogu juhataja

Lugemissoovitus

Daniel Goleman

„Emotsionaalne intelligentsus“

See on raamat, mille lugemine silmadega üle ridade libistades ei anna tulemust, kuid süvenedes pakub palju tundetarkust. Seda teost soovit-
tan neile, kes tahavad teada, kuidas tulla toime oma tunnetega ja juhtida emotsioone.

Varstu raamatukogu kõige enam laenutatud raamatud sel aastal:

Jojo Moyesi „Mina enne sind“, „Parast sind“ ja „Ikka mina“ – triloogia, mis võidab kõigi lugejate südamed.

Õpilaste laenutuste edetabeli eesotsas on **Jeff Kinney** „Ühe äpardipäevik“

Varstu raamatukogu

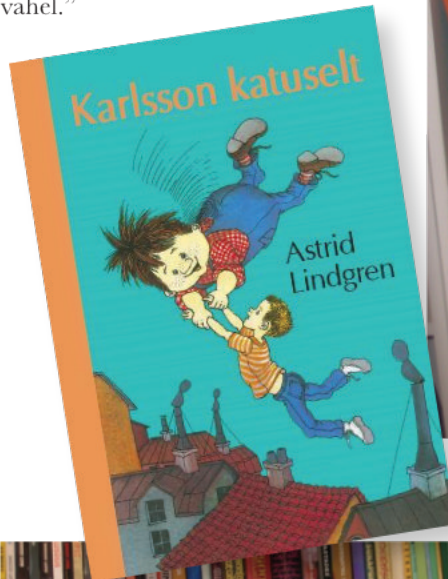
Varstu raamatukogu asub Varstu kultuurikeskuses aadressil Kultuuri tn 1

Raamatukogu on avatud
E, T, N, R kell 8.30–17.00
Lõuna kell 12.30–13.00

Varstu raamatukoguga saab ühendust telefonil 5358 0815 või meilitsi aadressil varsturaamatukogu@rougevald.ee.

Hingekuu Varstu raamatukogus

Kas tont või muumia? Lapsed, tehke see endale selgeks, sest Karlsson katuselt on väga imestunud: „Mihukesed harimatud inimesed. Minu meelest on lihtsalt harimatus, kui ei tehta vahet tondi ja muumia vahel.“

Astrid Lindgren 115: vahvad Astrid Lindgreni lasteraamatud ootavad lugemist, nende hulgas ka „Karlsson katuselt“.

Olev Remu 75. Olev Remu on pea 60 raamatu autor, dokumentaalfilmide režissöör ja filmidramaturgia õppejõud, kuid kes oma unistustes on soovinud olla ainult rändaja.

Meeste tervise kuu näitus

„Soovitused, mida mehed võiksid teada“

„Mina tean, mida naised tahavad: hulgaliselt inimesi, kellega rääkida. Mida mehed tahavad? Nad tahavad palju sõpru ja nad tahaksid, et inimesed nende peale nii palju ei vihaslaks. Miks tänapäeval nii paljud inimesed lahulavad? Sellepärast, et suuremal osal neist pole enam suuri perekondi. Vanasti oli nii, et kui mees ja naine abiellusid, sai pruut endale rohkem inimesi, kellega kõigest asjadest rääkida. Peigmees sai endale rohkem sõpru, kellele lolle nalju rääkida.“ Nii on kirja pannud ameerika kirjanik Kurt Vonnegut, kellel novembris täitub 100. sünniaastapäev.

Käsitööpärandi näitust saab uudistada novembri lõpuni raamatukogu lahtiolekuaegadel.

Mis teha, kui öösel uni ära läheb ja mustad muremõtted tulevad kiisama? Alati saab varuda öökapile pimedate ööde lugemisvara: armastus-, kriminaalromaani või näiteks luulekogu. Lugesid tiju paraneb ja küllap hakkab unigi teid mingil hetkel igatsema!

3. detsembril kell 13.00

Ruusmäe rahvamajas

**RUUSMÄE RAAMATUKOGU
100. SÜNNIPÄEVA
TÄHISTAMINE**

Raamatukogu ajaloost
Sõnavõttud
Kontsert
Sünnipäevakohv

Raamatukogu

100

Armsad sõbrad!

Rõõm on kutsuda Teid 3. detsembril
kell 11.00 Rõuge raamatukogu
sünnipäevapeole Rõuge rahvamajja.
Külla tuleb Erkki Koort.

Teie Rõuge Raamatukogu

Raamatud on nagu inimesed –
ilmaski ei saa kõigiga kohtuda,
aga varem või hiljem juhtub ette
see oma ja õige...
L. Tungal

INTERVJUU

Sotsiaalpedagoogid Rõuge Koostöokeskuses

Rõuge Koostöokeskuses töötab erinevaid tugispetsialiste nagu eripedagoogid, logopeed, psühholoog ja sotsiaalpedagoogid. Sel kuul soovime lugejale lähemale tuua sotsiaalpedagoogide töö ning meie valla spetsialistid Merle Piiskopi, Anu Jõgi ja Grete Heinaste.

Sotsiaalpedagoogi eesmärk on toetada õppija arengut, võimete kohast õppimist ja sotsiaalseid oskusi selleks, et laps/noor saaks oma potentsiaali täiel määral rakendada. Tugispetsialistide töö osadeks on ennetamine, hindamine, sekkumine ja nii õppija, vanema kui õpetaja juhendamine ja nõustamine. Lisaks toetavad sotsiaalpedagoogid õppija õpimotivatsiooni, käitumis- ja suhtlemisoskuste arengut, füüsilist, vaimset, emotsionaalset ja sotsiaalset tervist, et õppija saaks ennast teostada ja kujuneda toimetulevaks ning täisväärtuslikuks ühiskonna liikmeks. Sotsiaalpedagoogid kujundavad ja toetavad õppija suhtlemisoskust ja sotsiaalset pädevust ning analüüsivad eakohast tegutsemisvõimet ja õppes osalemist takistavaid tegureid.

Milliseid võimalusi on töö Koostöokeskuses sulle pakkunud?

Merle Piiskop

Merle: Enne Koostöokeskusesse tööle asumist töötasin ma täiskohaga Rõuge koolis ning nägin peaauglikult vaid seda, mis Rõuges toimub. Nüüd olen aga saanud võimaluse tutvuda põhjalikumalt ka Haanja kooli ning sealse vinge kooliperega. Nii põnev on olnud nii ise kogeda teistsugust koolikultuuri kui ka läbi teiste spetsialistide näha erinevaid toimetamise viise meie teisteski piirkonna koolides. Koostöokeskuse tugevuseks ongi minu meelest meie erikülgne meeskond ning see tugev üksteise toetus – tahes või tahtmata on tugispetsialisti töö veidi erinev klassi- ja aineõpetaja tööst, mistõttu ka näiteks kovisioonide läbiviimine on saanud nüüd hoopis teistsuguse vaate ja hingamise.

Anu: Koostöokeskus pakub mulle mitmekesist tööd ja tugevat võrgustikku. Lisaks veel põnevaid enesearendamise võimalusi läbi huvitavate koolituste ning meeskonnatöö. Erinevates majades töötamine on ühelt poolt täis väljakutseid, aga avarab ka silmaringi ja õpetab olema tolerantne, sest iga majas on oma tavad ning traditsioonid.

Grete: Koostöokeskuses töötamine on toonud minu ellu vahvad ja toetavad kolleegid ning väga palju

Grete Heinaste

enesearengu võimalusi. Olen saanud töötada erinevates majades ja nende “hinge” paremini tundma õppida. Iga maja on oma olemuselt isemoodi ja ükski päev on pole olnud eelnevaga sarnane. Emotsioone, kogemusi, tutvusi lisandub aina juurde.

Miks oled valinud sotsiaalpedagoogi töö?

Merle: Minu üks elu motosid on alati olnud „Ole see, keda sa vajasad siis, kui sa olid noorem!“ Ma olen ääretult õnnelik ja tänulik selle üle, et olen kasvanud üles siinsamas Rõuges ümbritsetuna nii paljudest noortemeelsetest inimestest, kes löid minule ja mu sõpradele turvalise kasvukeskkonna ning tagasid selle, et meie arvamusega arvestati ning meie häält võeti kuulda. Ma arvan, et sotsiaalpedagoogi tööd teengi seetõttu, et tahan nüüd olla ise see inimene, kes on noore jaoks olemas ja kes pakub turvatunnet neil hetkedel kui tunded üle pea kokku löövad. Olen oma elus töötanud mitmel ametikohal, kus kesket rolli mängivad noored ning hetkel olen pidama jäänud kooli – veedavad noored koolis ju suurema osa oma päevast, mistõttu on just selles keskkonnas eriti tarvis kedagi, kes aitaks teinekord konflikte lahendada või asju teisest vaatenurgast näha.

Anu: Valisin sotsiaalpedagoogi eriala juba väga noorena, sest mulle meeldib töö laste ja noortega. Vahepeal on elu keerdkäigud mulle erinevaid ameteid teele ette seadnud, peaaegu kõik ikkagi seotud laste ja noortega. Nüüd täiendades end ülikoolis olen ääretult tänulik, et saan töötada sotsiaalpedagoogina ja rakendada nii oma varasemaid teadmisi kui ka hetkel omandamisel olevaid ka oma praktilises töös koduvallas.

Grete: Kui alustasin õpinguid sotsiaaltöö erialal, siis arvasin, et tahan töötada edaspidi peamiselt eakatega. Pärast praktikat nii eakate kui täiskasvanute erivajadustega inimestega ning töökogemust koolis ja hiljem alustades tööd noortekeskuses muutisin oma arvamust ning leidsin, et noorte ja lastega töö on see, mida tahan edaspidi teha. Koolis töötades tunnen suurt rõõmu nähes arengut noortes, nende mõtteid kuulates, nendega arutledes. Olen mõelnud, et kui ma kasvõi üht noort suudan oma tööga aidata, siis olen midagi õigesti teinud.

Mida pead oma ametikohal suurimaks vastutuseks ja mida suurimaks väljakutseks?

Merle: Töö koolis on kahtlemata iseenesest juba väga vastutusrikas. Päril palju tuleb ette seda, et keegi tuleb nõu küsima aga ei julge kogu lugu rääkida ning siis tuleb püüda ütle mata sõnade tagant üles leida see, mida tegelikult vajatakse või soovitakse. Sellised vestlused aga vajavad aega ning eeldavad olemasolevat head suhet minu kui õpetaja ja õpilase vahel. Positiivse meelestatuse hoidmine väljakutsuvates olukordades ei ole alati lihtne. Lisaks meele pidamine, et kunagi ei ole kaks lugu täpselt ühesugused ning see soovitus, mis ühe juhtumi puhul töötas võib teise seesuguse puhul anda hoopis vastupidise efekti.

Grete: Vastutus on igal juhul suur, sest töötan inimestega. Kõik, mida ütlen või teen, avaldab kellelegi mõju. Suurim väljakutse on arvamus- paljususes leida ühine mõte või väärtus, mis viiks kõik osapooled koostööni.

Anu: Sotsiaalpedagoogi töö tervikuna on suur vastutus ja väljakutse, sest sinu tegevus mõjutab otseselt kedagi. Leida see “õige” lahendus on sageli väga raske.

Mis motiveerib sind seda tööd tegema?

Merle: Töös noortega ei ole ükski päev sarnane eelmisele ning mulle meeldib vaheldus. Uued trendid, sügavad pärastlõunased arutelud, huvitavad koolituspäevad oma valdkonna ekspertidega, põnevus igal sügisel, et missugune klass järgmisena kooliteed alustab ning kui suure arenguhüppe õpilased suvega teinud on jne. Kuigi koolis töötamine pole mitte üks tepe lihtne, siis ei suuda ma end ka ette kujutada kohas, kus puuduks võimalus igapäevaselt kaasa elada noorte enesearengu teekonnale ning näha nendes peituvat loominguilisust ning julgust katsetada, vastutada ning vajadusel sekkuda.

Grete: Olen leidnud endale töö, mis mulle tõeliselt rõõmu valmistab. Saan end arendada nii koolitustel käies, kui kolleegidega teadmisi vahetades. Motiveerivad noored ning kõik neid ümbritsevad täiskasvanud, kes teevad oma tööd samasuguse armastusega nagu mina.

Anu Jõgi

Anu: Töö laste ja noortega on väga vaheldusrikas. Iga päev toob uued väljakutsed. Silma paneb särana see kui näed oma töö tulemusi ja oled suutnud aidata, toetada kasvõi ühte last/pere/noort. Mulle lihtsalt väga, väga meeldib minu töö.

Kirjelda oma tööd kolme omadussõnaga.

Merle: avatud, spontaanne, inspireeriv.

Anu: väljakutsuv, põnev ja vaheldusrikas.

Grete: loov, lootusrikas, mitmekülgne

Mõniste Kool avab distantsõppe

Mõniste Kool alustab lisaks niinimetatud tavaõppele õpilaste vastuvõtmist distantsõppesse. Distantsõpe tähendab seda, et õpilane omandab põhiharidust distantsilt õppides – õpilane ei käi koolimajas iga päev kohal. Elukoht ei oma üldse tähtsust, olgu selleks Viljandi, Vilnius või Viin. Õpilane saab õppida eesti keeles ja Eesti koolis seal, kus ta parajasti asub. Distantsõpe sobib eriti õpilasele, kes on ajutiselt Eestist ära, ei saa tervislikel põhjustel koolis kohal käia või pole leidnud kodukohas endale sobivat kooli. Distantsõpe on alternatiiv ka koduõppele.

Mis vahe on koduõppel ja distantsõppel?

Koduõppel õppiva õpilase vanem (kui koduõpe on vanema soovil) võtab praegu kehtivate seaduste järgi kogu vastutuse õpilase õppimise eest. Õpetajatel lapse juhendamise kohustust pole. Õpilane peab käima koolis ainult vastamas. Distantsõppel aga juhib kogu õppeprotsessi koostöös õpilasega kool. Õpilane õpib õpetaja juhendamisel.

Meie kooli üheks tingimuseks distantsõppes on, et õpilane osaleks iga päev kooli õppetöös. Kuidas seda tehakse, lepatakse kokku õpilase ja vanemaga. Igale õpilasele koostatakse individuaalne õppekava, kuhu pannakse kirja õppe-eesmärgid ja kokkulepped, kuidas õpe hakkab toimuma. Õppetöö korraldus sõltub sellest, millised võimalused on õpilasel õppimiseks. Distantsõppe õpilased kaasatakse kooli igapäevaelu, erinevatesse koostegemistesse. Iga distantsõppe õpilane tunneb, et tal on oma klass, kuhu ta kuulub, toetavad õpetajad ja kool, mille tegemistes kaasa lüüa – olgu selleks siis tähtpäevade tähistamine (nt vabariigi aastapäev, vastlapäev, jõulud) või mõni pikemaajalisem projekt.

Õppekorralduse üldised põhimõtted distantsõppes:

- Iga õppija õpib individuaalse õppekava järgi.
- Iga õppija osaleb oma õpitee kujundamisel.
- Iga õppija osaleb igapäevaselt õppetöös.
- Iga õppija õppetöös osalemise tingimused sätestatakse individuaalses õppekavas.
- Iga õppija on koolipere liige – saab ja võtab osa kooli erinevatest tegemistest.

Mõniste Kooli jaoks on distantsõppe avamine põnevaks väljakutseks. Oleme eilvil, sest distantsõpe:

- loob tohutult lisavõimalusi loo-

vateks lahendusteks õppe korraldamisel;

- loob lisavõimalusi rahvusvaheliseks koostööks;
- võib olla inspireerivaks eneseteostuse võimaluseks meie õpetajatele;
- loob lisavõimalusi kogu organisatsiooni õppimiseks ja arendamiseks;
- ja tõsi – ootame, et meie õpilaste arv tõuseb.

Distantsõppe suuna avamine on valla tasandil kasulik, sest:

- aitab ellu viia Rõuge valla arengukava põhimõtteid, mille kohaselt väärtustatakse enesejuhitud mitteformaalset haridust hõlmavat elukestvat õpet, koostööd, kaasava hariduse põhimõtteid ja digivahenditel põhinevaks õpikeskkonnaks võimaluste loomist;
- aitab hoida elujõulist kooli valla äärealal.

Distantsõppe suuna rakendamine on maakondlikus mastaabis kasulik, sest:

- aitab ellu viia maakondlikku hariduse valdkonna arengustrateegiat, mille kohaselt luuakse maakonnas mitmekesiseid hariduse omandamise võimalusi;
- loob lisavõimalusi piirkonna keele ja kultuuri tutvustamiseks, omandamiseks.

Distantsõppe suuna rakendamine on riiklikul tasandil kasulik, sest:

- loob võimaluse omandada eestikeelset põhiharidust üle maailma;
- aitab hoida sidet Eestiga siit ajutiselt ära olevatel peredel ja nende lastel;

- aitab rakendada Eesti haridusstrateegia põhimõtteid – korraldada õpet õppijast lähtuvalt, luua lahendusi mitteformaal- ja informaalõppe arvestamiseks formaalõppes, rakendada süsteemselt nüüdisaegset õpikäsitust;
- pakub alternatiivi üha populaarsemaks muutuvale koduõppele.

Tänapäeval on oluline arendada eeskätt koostöö- ja suhtlemisoskusi, digipädevusi, probleemide lahendamise oskusi, tahet elukestvalt õppida. Distantsõpe loob selleks rohkelt võimalusi nii meie praegustele kui tulevastele õpilastele.

Kui soovite distantsõppe kohta lisainfot, siis vastan meeleldi telefonil 5215143 või aadressil maarika@kuutsi.edu.ee. Võib ka Messengeri kirjutada.

Tervitustega Mõniste Koolist
Maarika Niidumaa
Krista Länik

Eluolust Rammukalt Missoni

Ümbruskonnas kuuleme tihti virisemist nii ühe kui teise asja üle (on ka arusaadav, sest kimbutanud on pandeemia ja nüüd ka Ukraina sõjaolukord). Tahan kaaskodanikele südamele panna, et noppige kõigest halvast välja positiivsed küljed, mis meid parajasti ümbritsevad.

Rammuka rahvast teenindab autokauplus kaks korda nädalas. Peale selle sõidutab buss meid kahel korral kuus ka Vastseliina apteeki.

Üritustest: MTÜ Rammuka Arendusühing korraldas suvel oma vahenditega jaanitule, mis liitis kogukonda. Kõpsetati šašlõkki mängu jaanimänge ja lapsed harjutasid koera seljas sõitmist. Ei puudunud ka

muusika jalakeerutamiseks. Õhtule olid kogunenud peale põhielanike ka nende lapsed ja lapselapsed, emotsioonid olid laes.

Missos kuulavad tervisemuresid soojalt perearst Evi Luts ja pereõde Ülle Prants. Nad teevad oma tööd südamega, tänu nende abile tunnevad palju end reipamatena.

Kultuurikangast on juba pikka aega kudunud Edda-Karin Luht, tänu temale toimub rahvamajas palju põnevaid üritusi. Näiteks näitepunkt Prunt, kus ka Edda ise kaasa lööb. Kõik on lahkelt oodatud!

Mainimata ei saa jätta ka raamatukogu juhatajat Inge Pilti, kes on nõus jagama igasuguseid

näpunäiteid küll elust, küll ravimtaimedest, ja mis kõige tähtsam – soovitab ka head lugemisvara, mis rõõmustab.

Soovitus kõigile: võtke osa üritustest, lugege kirjandust. Leidke elust positiivsed killukesed, mis teid tervemaks, rõõmsamaks ja ehk ka õnnelikumaks teevad!

Lõpetan tsitaadiga Jaan Tätte romaanist „Vaikuse hää!“. „Kõige parem vaimutoit on head mõtted ja teod, ilu nägemine ja selle tajumine ning valgus.“

Singa Liira
Rammuka külvavem

Laupäeval
3. detsembril
2022 kell 13.00

Liana&Ragnari kontsert

Jõuludest

Misso Rahvamajas

Tule kuulama!

Pilet 7€
Info tel.
5343 0389

Võrumaa kutsehariduskeskus kutsub õppima ja end täiendama

Võrumaa Kutsehariduskeskus avas sügis-talvise vastuvõtu neljal erialal:

- CNC puidutöötlemiskeskuse operaator: õppima ootame kõiki neid, kel keskharidus omandatud ja töötavad mööblitootmise valdkonnas. Ope kestab 6 kuud, tunnid toimuvad korra nädalas. Vastuvõtt 28. novembrini.

- Pärandturismi korraldaja: õppima ootame kõiki neid, kel põhiharidus omandatud ja töötavad turismi valdkonnas. Ope kestab 6 kuud, tunnid toimuvad korra nädalas. Eriala on võimalik omandada hübriidõppena – VKHKs kohapeal ja läbi veebikeskkonna. Vastuvõtt kestab 28. novembrini.

- Majutuskorraldus: õppima ootame kõiki neid, kel keskharidus omandatud ja töötavad majutusvaldkonnas. Ope kestab 12 kuud, tunnid toimuvad korra nädalas. Vastuvõtt kestab 16. jaanuarini.

- Kutsevalik: õppima ootame kõiki neid, kes ei ole veel leidnud eriala, millel edasi liikuda. Ope kestab 5 kuud, tunnid toimuvad E-R. Vastuvõtt kestab 16. jaanuarini.

Kontakt: Võrumaa Kutsehariduskeskuse õppeosakond (vastuvott@vkhk.ee, +372 785 0804)

Kutsehariduskeskuses algavad koolitused detsembris ja jaanuaris:

- Pakendidisain väiketootjatele: 5.–19. detsember 2022 (26 tundi)

- Catering ja peoteenindus: 04. jaanuar–22. veebruar 2023 (39 tundi)

- Hüdrosaadmete käitleja: 10.–26. jaanuar 2023 (39 tundi)

- Arvuti baasoskuste koolitus: 11.–26. jaanuar 2023 (26 tundi)

- *Pärandturismi teenuste disain ja digiturundus: jaanuar – märts 2023 (52 tundi)

- *Tehniline joonestamine (2D): jaanuar – märts 2023 (26 tundi)

- *Tehniline joonestamine (3D): jaanuar – märts 2023 (26 tundi)

- *Keevitaja koolitus: jaanuar – märts 2023 (78 tundi)

- *Bürootöötaja digioskused: jaanuar – märts 2023 (78 tundi)

- *Koolituste kuupäevad täpsustuvad.

Kõik koolitused on osalejale TASUTA, toetab programm „Täiskasvanuhariduse edendamine ja õppimisvõimaluste avardamine”.

Kontakt: Terje Kruusalu (terje.kruusalu@vkhk.ee, +372 785 0817), Merle Vilson (merle.vilson@vkhk.ee, +372 785 0818)

Lisainfo erialade ja vastuvõtutingimuste kohta: www.vkhk.ee

**VÕRUMAA
KUTSEHARIDUSKESKUS**

**VÕRUMAA
KUTSEHARIDUSKESKUS**

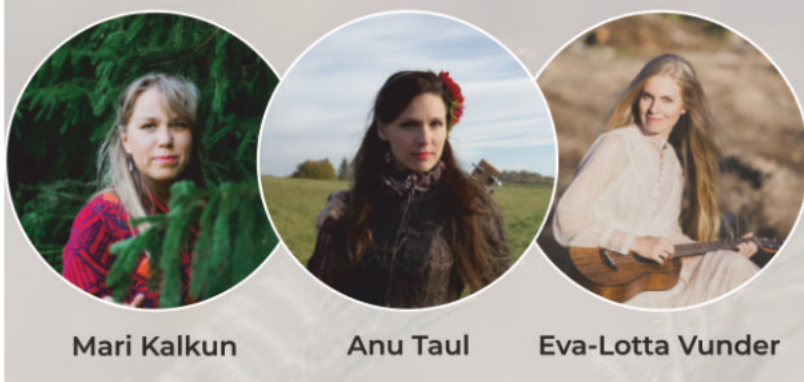
**SÜGISENE
VASTUVÕTT**

www.vkhk.ee

Kontsert-koosolemine

Võtan aega
HINGATA

Kolme väeka Võrumaa naismuusiku
hingekosutavad lood ja laulud

Mari Kalkun

Anu Taul

Eva-Lotta Vunder

4. detsembril kell 17.00
Rõuge Rahvamajas

Pilet Fientas 10/12 ja kohapeal 12/15

Puutöömeister Rein Kala on saanud tänu Leader programmile oma töökotta vajalikke seadmeid. Foto: Grethe Rõõm

Leader programmi toetus laiendas puutöökoja võimalusi

Mõniste külje all Koemetsa külas tegutsev puutöömeister Rein Kala on saanud tänu Leader programmi toel hangitud seadmetele laiendada pakutavate teenuste valikut. See lubab väikeettevõtjal hakkama saada nii, et kogu aeg on tööjarg ees ootamas.

Ruumikasse kõrvalhoonesse sisse seatud puutöökojas valitseb kord, kõigil asjadel on seal oma kindel koht. „Tööd peab olema hea teha! Mulle meeldib, kui asjad on käepärases, oma õiges kohas, mitte pilla-palla mööda töökoda laiali,” tutvustab puutöömeister oma ruumikat töökoda näidates. Seinte ääres ootavad uude koju minekut paar värskest valmis saanud ust, uue töö materjal on nende kõrval valmis varutud.

„Eks hea töö on kõige parem reklaam. Teen iga asja valmis nii, nagu teeksin endale. Küllap see loeb,” arvab mees. „Kliendid leiavad mind ise üles. Saavad mu käest miskit tellinud inimestelt teada, et siin tegutsen ja nii on läinud, et sellist aega, kus midagi teha pole, ei mäleta,” rõõmustab ta.

Puutöö on varem metsnikuna töötanud mehele olnud alati südamelähedane. Suurema osa tööks vajalist nippidest on ta ise katse-eksituse meetodil õppinud. „Küllap oleks mõnigi asi kergemalt läinud, kui oleks koolis seda eriala saanud õppida, aga ise järele katsetades on

kindlus, et nii tuleb välja! Või siis ei tule,” naerab ta, kui jutustab sellest korrast, kus tegi ühe töö viimistlust mitu korda ümber. Viimistlemine ongi ta sõnul kõige trikikam, selle juures võib mõndagi valesti minna.

Viimistlusruum, kus saaks ebe- meid kartmata töödele viimase lihvi anda, on puutöömeisteri suur unistus.

Unistused saavad Leaderi toel teoks

Sellesse, et tasub unistada ja seejärel ka tegutseda, usub Rein Kala kindlalt. „Mu töökoja sisustus oli algul üsna kasin, aga olen Võrumaa Partnerluskogu kaudu Leader programmi toel hankinud siia tööpinke, mille ostmiseks oma jõud pole üle käinud,” märgib ta. Nii kaalub ta ka nüüd, kui mõttes on viimistlusruum, selle ehitamise poolt ja vastuargumende. „Kõige olulisem küsimus on ikka see, et kas investeerin ennast ära ka tasub.” Kui see kindlus on olemas, tasub otsida kaasrahastamise võimalust. „Hea on see, et Leader

toetab ka kasutatud seadmete ostmist,” sõnab mees.

Kõige keerulisemaks peab puutöömeister taotluse sõnastamist. „Oma peas on mul kõik lihtne ja selge, mille jaoks toetust vaja on, aga proovi see nii kirja panna, et teised ka sellest aru saaks! Vaat see on raske!” naerab Kala. Nii ongi Leader programmi taotluste koostamise esimese mustandi tegemine olnud kõige aeganõudvam. „Just nii sõnastamine, et teised ka mu mõttest samamoodi aru saaks, nõuab läbimõtlemist ja see võtab mul aega. Püsivus areneb igatahes mihinal – kirjutasin, siis tegin veidi töökojas tööd ja siis kirjutasin jälle!” jutustab Kala. „Ega ilma toetuseta laienemisvõimalust oleks olnud,” märgib ta. Tänu toetusele on puutöökoja võimalused avaramad ja meister julgub tulevikus plaane sätida.

Võrumaa Partnerluskogu

**LEADER
EESTI**

Võrumaa Partnerluskogu

**Neljapäeval,
15. dets. 2022
kell 13:00
Misso rahvamajas**

*Eakate
jõulupäev*

Oma osalusest anna teada 12. detsembrini
telefonil 5343 0389

Taani vabatahtlike mälestusmärk Rõuges

Eesti vabadussõjas osalesid ka Soome, Rootsi ja Taani vabatahtlikud. Soomlasi oli kaks üksust: rootsi rahvusest major Martin Ekströmi pataljon ja eesti rahvusest kolonelleitnant Hans Kalmi Põhja Poegade rügement (koosnes kahest pataljonist). Major Ekströmi pataljon võitles Põhja-Eestis 4. jaanuarist kuni Narva vabastamiseni 18.–19. jaanuaril 1919. Leping nägi ette sõdimist ainult Eesti territooriumil. Põhja Poegade rügement võitles Lõuna-Eestis kolm kuud (nii oli lepingus kirjas) alates Paju lahingust 31. jaanuaril 1919.

Rootsi vabatahtlike kompanii major Mothanderi juhtimisel alustas sõjateed Eestis, kuid väeosas puudus distsipliin, mille tõttu see ei olnud võimeline oma ülesannet täitma. Tema asemele määrati major (mõnedel andmetel kapten) Georg Malmberg. Olukord paranes, kuid vähe. Pärast rootslaste lahkumist jäid või tulid Eesti sõjaväkke mõned neist, tuntuim kapten Einar Lundborg. Pärast sõda elas Mothander Tallinna lähedal Kodisoo mõisas. Malmbergi kohta on väidetud, et ta tegutses salakaubavedajana Läänemerele.

Taani vabatahtlike kompaniis oli distsipliin olemas tänu kompanii-ülema kindlakäelisele juhtimisele. Nende sõjaline võime oli küll tunduvalt parem rootslaste omast, kuid ei ulatunud siiski päriselt eestlaste tasemeni. Võõras maa, võõrad olud. Vabadusriste said Soome kodanikud 666 (umbes kaks kolmandikku kõigist välismaalastele antuist), taani

kodanikud said 48 ja Rootsi kodanikud 18. Rõhuv enamusi anti lahinguis osalevatele, taanlastest ka meditsiinitöötajatele, kuid erinevus on ilmne.

Eesti vägede ülemjuhataja Johan Laidoner ütles oma päevakäsu 21. detsembril 1919 muuseas: „Ei tohi me unustada Taani rahva poegade abi.“ Sõjaliselt oli abi väike, kuid moraalselt suur. See näitas, et eestlased ei ole ükski, et neid toetavad teised Euroopa rahvad.

Taani kompanii ülemast Kuna Taani vabatahtlike distsipliin ja sõjaline võime olenes suuresti nende juhust, siis alguses temast. Richard Gustav Borgelin sündis 6. veebruaril 1887. aastal Jüüti poolsaarel Herningis. Lõpetas kohaliku gümnaasiumi ja Kronborgi sõjakooli. Ülendati nooremleitnandiks 25. aprillil 1912 (Taanis ei saanud kohe sõjakooli lõpetamisel ohvitseriks, tuli olla kornet), leitnandiks 1916. aastal, kapteniks Eestis veebruaris 1919, kolonelleitnandiks 1. septembril 1919 Tallinnas.

Pärast sõda töötas ta Tallinnas tagavararügemendis, allohvitseride koolis ja Kindralstaabi Valitsuses. Teda autasustati vabadusristidega I/2 ja II/3, hiljem III klassi Kotkaristiga; Läti poolt Karutapja ordeni III klassi aumärgiga. Talle anti autasumaana Maidla mõis (mõisasüda) Harjumaal. Enda kohta on Borgelin öelnud: „Mulle meeldib tegutseda, kaasa elada, ise kõike tunda, näha ja teha, aga mitte

ammutada elamusi inimeste kirjutisest.“ Borgelinid olid tulnud Rootsist Jüütimaaale, Richard Gustav oli sellenimelise suguvõsa viimane esindaja. Ta ei olnud abielus.

Võib tunduda imelik, kuid nende ridade kirjutaja on näinud R.G. Borgelini. Lapsena ja teismelisena (viimati 15-aastasena) käisin talvel koolis ja suvel karjas, kodust kaugemale ei saanud. Erandiks on, et 1937. aastal (olin siis 10-aastane) võimaldati mul viibida paar nädalat Tallinnas, kus elasid kolm ema venda ja isa õde. Ema vanim vend sai I maailmasõjas ohvitseriks, võitis osa Vabadussõjast, sai haavata. Talle anti Vabadusrist I/3 ja autasumaa. Sellest kujundati asundustalu, kus kasvasin ja elasin kogu kooliaja. Mu vanemad olid seal rentnikuseisuses. Onu ise oli Tallinnas, ta oli major ning kaitseministeeriumi ja Peastaabi komandant. Need asutused asusid Pagari tn 1, mis hiljem oli hoopis teistsuguse asutuse asupaik. Onul oli seal korter. Hommikupoolikul oli onu ametiülesandeid täitmas ja mina korteris, õhtupoolikul käisime sageli Pirital. Kord Pirital rannas olles möödus meist alla keskmist kasvu tüsedapoolne keskealine mees helehallis ülikonnas, peas sama värvi kaabu. Tervitasid onuga. Kui mees jõudis kaugemale, ütles onu: „See on taanlane.“ See mees oli Richard Gustav Borgelin.

Järgneb.
Richard Kiinoja
Krabi küla elanik

Vabatahtlikud seltsilised on tulnud, et jääda

Vabatahtlik seltsiline on abiline, kes pakub elukohta oma aega üksildase inimese jaoks, kes on jäänud ükski ja vajab tuge. Seltsilise tegevus loob täiendavat lisaväärtust täna olemasolevatele sotsiaalteenustele. Meie liikumise peamiseks sihtühik on eakad ja erivajadustega täiskasvanud, kes on jäänud sotsiaalsesse isolatsiooni.

Seltsiliseks saab hakata alates 16. eluaastast. Ülemist vanusepiiri ei ole. Tähtis on, et seltsiliseks tulijal on olemas siiras soov ja huvi teisele inimesele, kes ei ole tema enda pere- liige, sõbraks olla. Vabatahtlik seltsiline on sõber, kes on toeks näiteks õues jalutamisel, poes või arsti juures käimisel. Väga suur osa on omavahelistest vestlustest, näiteks arutatakse koos päevakajalisi teemasid või hoopis meenutatakse möödunud aegu. Võib teha koos käsitööd, lahendada ristõnu, mängida lauamänge, koos laulda, lugeda lehti või raamatut, teha koos lihtsamaid

kodutöid, oluline ongi siin märksõnal koos tegutsemine. Alati ei pea seltsiline külastama inimese kodu. Kokkusaamised võivad toimuda näiteks pargis, raamatukogus või suheldakse telefonis. Siiski meie kogemus näitab, et kõige toredamad hetked on siis, kui saadakse reaalselt omavahel kokku ja toimetatakse koos.

Meie seltsilised külastavad inimesi ka hooldekodudes, sotsiaalkeskustes, haiglates, ja pansionaatides. See toob lisarõõmu ka neile, kes oma kodus iseseisva eluga enam hakkama ei saa ja kelle lähedased on kaugemal või puuduvad.

Näen koordineerimistööd tehes, et enamasti on abivajajad inimesed positiivsed. Rõõmu tuntakse lihtsatest asjadest. Kes saab tänu seltsilisele toast välja jalutama, kes oli varem üksildane on leidnud vestluskaaslase. Kui aga seltsiline käib külas kasvõi tunnike nädalas, on abivajajal alati, keda oodata ja elu paistab palju hel-

gemana, südames on tänutunne.

Seltsilised on tulnud selleks, et jääda. Tulevikus usume, et meil on ühiskonnas normaalsuseks aidata inimesi ja tunda koosolemist rõõmu ja rahulolu. Aidata on hea.

Kui Sul tekkis huvi tulla seltsiliseks või siis tead oma lähikonnas või kogukonnas inimest, kes on üksik ja keda võiks just Vabatahtlik seltsiline aidata, siis võta minuga ühendust. Uuri lisaks meie tegevuse kohta kodu- lehelt www.seltsilised.ee

Liina Mitt
Vabatahtlike seltsiliste koordinaator
Võru- ja Põlvamaal
5199 2339, mittliina@gmail.com

Vabatahtlik SELTSILINE

Eesti Rahva Muuseum ootab külla

Eesti Rahva Muuseum Tartus on tõeline näituste ja sündmuste keskus. Kontserdid, teatrid, lastelaagrid, õpitoad, konverentsid, seminarid – kõik mahuvad sellesse erilise arhitektuuriga suurde hoonesse Raadi linnaosas.

Näitused
ERM ootab ikka külalisi oma püsinäitustele „Uurali kaja“ ja „Kohtumised“. Mõlemad on nii mahukad, et igaüks leiab siit alati midagi uut. Pealegi uuenevad mõned püsinäituste osad aeg-ajalt: just vahetati vaibasaalis välja eksponeeritavad vaibad, avatud hoidlas on näha ligi 1500 kotti ERMi kogudest ning osaluskaaslastel on nüüd mõnda aega avatud naiste puutöönaitus „Kaasaja kuninganna- delt: kiiged ja küünlalühtrid“. 2023. aasta veebruaris avame uue suure näituse „Õige keha, vale keha?“, mis heidab valgust keha kultuurilisele tähendusele Eestis.

ERMi galeriis on kuni 15. jaanuarini avatud suurepärane näitus „Põlev mees Peeter Mudist“, mis on pühendatud meie kunsti ühe omanäolisema kunstniku 80. sünniaastapäevale. Näitusel on ligi 60 maali ja paarkümmend skulptuuri. Teosed kujutavad kunstnikule olulisi inimesi, piltide kõrval on aga kasutatud Peeter Mudisti enda kirjutatud tekste. Mudist on Eesti kunsti üks suuremaid legende, kelle loomingut on alati saatnud kunstiarvustajate suur imetus.

ERMi jõululaat
Kvaliteetset Eesti käsitööd ning maitseid väärtustav ERMi jõululaat toimub tänava kahel päeval, 10. ja 11. detsembril muuseumis ja selle välialal. Kohal on 180 kauplejat. Laadale tullakse kaupleva kõikjal Eestist, sh Setomaa, Narvast, Pärnust ja saartelt. Laada külalistele sissepääs prii.

Millal külalisi oodatakse?
ERM ootab kõiki külla teispäevast pühapäevani 10–18. Lisaks näitustele on avatud restoran ja muuseumi- pood. Lisainfo kõige kohta, mis majas toimub: www.erm.ee.

Kvaliteetset Eesti käsitööd ning maitseid väärtustav

ERMi JÕULULAAT

10. detsembril kell 10–18
11. detsembril kell 10–16

Muuseumi sise- ja välialal 180 kauplejat, kellest üle 70 pakuvad ehedat kodumaist toitu. Laadale tullakse kaupleva kõikjal Eestist, sh Setomaa, Narvast, Pärnust ja saartelt!

Laupäeval saab tantsu lüüa Anu, Triinu ja Tõnis Tauli torupillimuusika saatel. Pühapäeval rõõmustab laadalisi Nedsaja Küla Bänd. Mõlemal päeval teeb tuju heaks Julius Koppel akordionil.

Välialal mitmed üllatused ja atraktsioonid, ERMi muuseumipoes erisoodustused.

Päeva juhib Piret Simson
Sissepääs on prii!

Eesti Rahva Muuseum • Muuseumi tee 2, Tartu • www.erm.ee

AJALOOST

Rõuge valla elust aastatel 1914–1920, IX osa

Uut Punaarmee pealetungi oli ette valmistatud juba pikka aega. Selleks moodustati spetsiaalselt Eesti Punane Armee, et anda sõjale kodusõja ilme. Tegemist oli muidugi suure pettusega. Suurema osa sellest armeest moodustasid venelased, ka juhtkond koosnes enamuses venelastest. Kogu armees oli viis pataljoni mõõtmatega eestlastest koosnevat polku. Märtsi lõpus inspekteeris Eesti punaarmee juhata- jaks määratud M. Vassiljev talle allu- tatuid formeeringuid ning 1. aprillil 1919 andis ta käskkirja edasiseks tegevuseks ja alakomplekteeritud armee reorganiseerimiseks, mis pidi olema lõpetatud 15. aprilliks 1919.

Aluksnesse koondati 11. diviis (91., 92., ja 93. polk, suurtükivägi, ratsaüksused), seni Läti punaarmeele allunud Marienburgi lahingugrupp allutati Eesti punaarmeele. Kokku oli punastel pealetungi eel 17 255 meest. Armee relvastuses oli 480 kuulipildujat, 80 suurtükki, kolm soomusrongi ning viis soomusautot. Pealetungi jooksul punaväe jõud mõnevõrra kasvasid. 10. aprillil koostas punaväe juhtkond pealetungi kava. Põhieesmärgiks seati Võru hõivamine Aluksnest antava löögiga. Ega ka Eesti juhtkond mag- anud – tänu ülejooksikutelt saadud infole oldi olukorrast teadlikud ja asuti ka jõude koondama. Misso – Rõuge – Mõniste joonele koondati ligi 9300 võitlejat, sh Võrumaa kait- seliitlased, 32 välisuurtükki, 4 laiarööpmelist ja kolm kitsarööp- melist soomusrongi ning neli soomusautot. Seega oli punasel Eesti armeel kahekordne ülekaal nii elavjõus kui suurtükkides.

Punaväe pealetung Võrule algas 17. aprillil ja tõi kohe ründajale edu.

Esimene löök tabas 1. ratsapolku, kes avarünnaku küll tagasi löi, kuid nägi ette paratamatut taandumist. Lääne pool sündisid 6. ja 13. Läti kütipolk taganema 1. Võlmar polgu, kes sai kaitse siiski juba Mustjõe taga pidama. 93. ja 93. Kütipolgu surve sündis taganema ka Tallinna ja Tartu kaitsepataljoni, kes tegid seda hoopis suuremal määral, jõudes 20. aprilliks Sänna – Rõuge – Vana- Kasaritsa joonele. Marienburgi grupi parema tiiva ehk Misso rajooni pealetung venis aga vastuhaku tõttu 48. ja ka 49. Kütipolgu. 48. Kütipolgu desarmeeris Läänerinde karistussalk ja vastuhaku õhutajad lasti polgu ees maha. Nii asusid 19. aprillil Misso all rünnakule vaid 49. ja 83. Kütipolk. Edu ei saavu- tatud. 20. aprillil saadeti Misso alla ka 48. Kütipolk oma süü mahape- semiseks. Nende selja taha paigutati karistussalk, kes kõik puiklejad koha- peal maha lasi. Selle tulemusel Misso õhtuks vallutati. Nüüd polnud Rat- sapolgul ka võimalik rinnet hoida. Osa polgust jäi Varese ja Kure külas piiramisrõngasse, kuid mehed suut- sid kaotusi kandes läbi murda. Polk võttis uued positsioonid sisse Tika piirkonnas. Samal päeval langes Punaarmee kätte Haanja ja 22. Aprillil pärast Eesti üksuste vihast vastupanu ka Rõuge. Samal päeval jõudis Punavägi Vana-Kasaritsa – Vana-Nursi joonele ehk 4-5 kilo- meetri kaugusele Võrust. Praktiliselt kogu praegune Rõuge vald oli jälle punaste võimu all.

Järgmisest lehest saab lugeda väl- javõtteid lahingutes osalenud meeste mälestustest.

Mati Kuklane
Rõuge valla volikogu esimees

Osale Tartu 2024 kultuurivaldkonna suuruuringus!

30. novembrini on käimas Lõuna-estli kultuurivaldkonna suuruuring, millele oodatakse vastama kõik loomeinimesed, kultuuripärandiga seotud spetsialistid, muuseumide ja raamatukogude töötajad ja kultuurisündmuste ning -festivalide korraldajad. Rohkem infot ja küsimustiku lingi leiab Tartu 2024 kodulehelt www.tartu24.ee.

Tartu 2024

Euroopa kultuuripealinn

ROGOSI MÕIS

Pühapäeval, 11. detsembril kl 12-15 Rogosi mõisa JÕULULAAT

Täistundidel giidituurid mõisas, pooltundidel jõululaulud koos teiega!

Olete oodatud ostma, müüma, laulma ja mõisatuurile!

Info ja kauplejate registreerimine
tel 5282 989 või sirje@visitrouge.com

RÕUGE
RAHVAMAJA

8.detsember
kell 11:00

VEIKKO TÄÄR
TRIIN JA PÄKAPIKK
Jõuluetendus

LIISU KRASS • MARKO MÄESAAR
MARTIN TIKK / KRISTJAN PÖLDMA

Pilet 4.-

www.teatribuss.ee

EESTI RAHVAKULTUURI KESKUS

Varstu Kultuurikeskuses
10. detsembril 16:00

MÕNISTE ja VARSTU kandi
40+ JÕULUPIDU

Laulavad ja tantsivad:
Mehkarid Mõnistest
Hõbehall Varstust
külalised Harglast, Lüllemäelt

TANTSUKS ANSAMBEL
HOIA ja KEELA

pilet 5 eur
Lauapealne kaasa!
Kohapeal kohv, tee.

MÕNISTE
RAHVAMAJA

VARSTU
KULTURIKESKUS

PÜHAPÄEV
11.12.2022
KELL 11:00 - PINDI-JAANI KIRIKUS
KELL 14:00 - RÕUGE PÜHA NEITSI MAARJA KIRIKUS

LASVA MEESKOOR JA SÕBRAD

Jõulukontsert

Hea kontserdi külaline!
Kontsert on tasuta, kuid Sul on võimalik annetustega
toetada Pindi-Jaani kiriku 2023.a fassaaditööd ja
Rõuge Maarja kiriku kohtvalgustite paigaldust ning
EELK Pindi- ja Rõuge Maarja kogudusi.
[HTTPS://WWW.FACEBOOK.COM/LASVA.MEESKOOR](https://www.facebook.com/LASVA.MEESKOOR)

Laupäeval,
17. detsembril 2022
kell **20.00**
Misso rahvamajas

Jõulupidu
ansambliga
Viiser
Õhtut juhib
Kristi Vals

Piletid eelmüügist
5.12 - 15.12 hinnaga 10€
17.12 hind 15€
Info tel. 53430389

Misso
Rahvamaja

Adventiaeg Rõuge kirikus
2022

1. advent 27.11

kell 11 jumalateenistus

RUKO-ga

2. advent 4.12

kell 11 jumalateenistus

Võru Kandle naiskooriga

3. advent 11.12

kell 11 jumalateenistus

kell 14 Lasva Meeskoor

4. advent 18.12

kell 11 jumalateenistus

Kambja kooriga

Õnnistatud jõuluoctust!

Mõniste Rahvamajas
alates 30.novembrist
KOLMAPÄEVITI
kell 16-18

MALEKLUBI

- * algajatele koolitus
- * edasijõudnutele nipid
- * oodatud nii alaealised kui täiskasvanud

Juhendaja Ülar Lauk
(Võru Maleklubi)

Alaealised TASUTA, täiskasvanud 2 eur.
Lisainfo ja huviliste registreerimine,
et saaksime varuda piisava hulga malelaudu:
5117348 / 53327560
monisterahvamaja@rougevald.ee

#kultuurirõuge
#mehkamaakultuur

MÕNISTE
RAHVAMAJA

Rõuge vald

EESTI KULTUURKAPITAL

KIRIKUTE TEATED

1. adventil, 27. novembril
kell 11.00 jumalateenistus
Rõuge kirikus koos Rõuge
Unistuste Kitarriorkestriga
kell 11.00 jumalateenistus
Mõniste-Ritsiku kirikus

2. adventil, 4. detsembril
kell 11.00 jumalateenistus
Rõuge kirikus koos Võru
Kandle naiskooriga

3. adventil, 11. detsembril
kell 11.00 jumalateenistus
Rõuge kirikus
kell 14.00 Lasva meeskoori
jõulukontsert Rõuge kirikus

4. adventil, 18. detsembril
kell 11.00 jumalateenistus
Rõuge kirikus koos Kambja
kooriga
kell 14.00 armulauaga
jumalateenistus Misso kirikus

Jõululaupäeval, 24. detsembril
kell 11.00 jumalateenistus
Rõuge kirikus
kell 14.00 jumalateenistus
Vana-Roosa kirikus
kell 18.00 jumalateenistus
Rõuge kirikus

1. jõulupühäl, 25. detsembril
kell 11.00 armulauaga
jumalateenistus Rõuge
kirikus
kell 14.00 armulauaga
jumalateenistus Ruusmäe
kirikus

2. jõulupüha, 26. detsembril
kell 11.00 armulauaga
jumalateenistus Rõuge
kirikus

Vana-aasta õhtul, 31. detsembril
kell 14.00 armulauaga
jumalateenistus Vana-Roosa
kirikus
kell 18.00 armulauaga
jumalateenistus Rõuge
kirikus
kell 24.00 keskööine uue
aasta alguspäev Rõuge
kirikus

Suur aastavahetuspäev
tantsu ja õhtusöögiga Rõuges Ööbikuoru veerul
Ojaperve peomajas

Tantsule kutsub

ansambel INGLE

Laua katab

Nele kulinaaria

Maksumus

55 €/in

Info ja broneerimine: 5650 8982, ojaperve.peomaja@gmail.com

Hinna sees on klaas kihisevat, muu meelepärast joogipoolist toob igaüks ise lauale.

Trehvämi
Rõugõn!

Meie ajalehe toimetab postkastidesse Omniva ja see peab jõudma kõigisse vallas registreeritud postkastidesse (ka neisse, mille puhul on reklaamist loobutud) kahe tööpäeva jooksul pärast välja kuulutatud ilmumiskuupäeva. Kandeprobleemidest saab teavitada valla kommunikatsioonispetsialisti aadressil viivika.nagel@rougevald.ee.

TOIMETAJA: Viivika Nagel,
kommunikatsioonispetsialist
(viivika.nagel@rougevald.ee)
TIRAAŽ: 2455, VALJAANDJA:
Rõuge vallavalitsus, Ööbikuoru tn 4,
Rõuge alevik. Tel 5346 5809,
www.rougevald.ee
TEHNILINE TEOSTUS: Arman
Projekt OÜ (kalurileht1@gmail.com,
tel 5649 5252)

LOE DIGILEHTE: www.rougevald.ee/ajaleht
Väljaandjal ja toimetajal on õigus
avaldamiseks saadetud kirjutisi toimetada ja
lühendada ning teha valikuid materjali
avaldamise osas. Oma valla elanike ja
ettevõtete reklaamide avaldamine lehes on
tasuta.

Järgmine leht ilmub 22. detsembril.
Materjale saab saata 8. detsembrini.

ELEKTRIKU TEENUS

Pensionärist
elektrik, kellel hakkas
kodus pisut igav, teeb
meelsasti elektritööd
valla piires ja
vajadusel ka pisut
kaugemal.

Oskused ja paberid
olemas, hingehinda ei
küsi. Helista numbril
5665 6735.

